

MARS ROVER

Openingswoord 26 juni 2021 - GARAGE 824 Den Haag
initiatief van Baracca

Geachte aanwezigen, beste Jan,

Wat mij bezighield toen Jan mij vroeg voor zijn opening hier iets te vertellen is: wat drijft een kunstenaar ertoe om – naar analogie met de Land Rover -een Mars Rover te bedenken, te construeren en deze vervolgens te lanceren in een kleine garagebox aan de uiterste rand van onze residentiestad? Dan moet er een onstuitbare behoefte zijn om grenzen te verleggen, te reiken naar het onbereikbare, het hogere, naar het vergezicht. Zoals destijds Galileo Galilei, de Italiaanse natuurkundige, astronoom, wiskundige en filosoof de Hollandse verrekijker verbeterde met geslepen glas van Murano, om op de Campanile op het San Marcoplein in Venetië zijn blik te richten op een verdere horizon dan de aardse, op de maan en over het geobserveerde vervolgens een naar zou blijken explosief vertoog over te schrijven dat het Vaticaan op zijn grondvesten deed schudden.

Nu ken ik Jan als een uiterst veelzijdig, eigenzinnig, tegendraads, grensverleggend en bevlogen kunstenaar en kunstorganisator, die elk obstakel en elke tegenslag eerder ziet als uitdaging en reden om er met nog meer verve tegenaan te gaan dan als een blokkade. Vanuit dat perspectief verbaast zijn 'Mars Rover' mij ook weer niet. Vanwege dit praatje wilde ik het vehikel om de Rode Planeet mee af te schuimen en te struinen alvast live bezichtigen en toog daartoe naar Jans gloednieuwe atelier in een loods in een plaatsje onder de rook van Tilburg, Loon op Zand. Een ruime plek, volgestouwd met tal van materialen, veel glas en staal, maar ook met prachtige modellen van installaties die al dan niet op grote schaal zijn uitgevoerd. Prominent hangt er momenteel een 'boksbal', een omgekeerde T, van Tilburg – geïnspireerd op een, zeker een decennium geleden door een - ongetwijfeld duur - reclamebureau gelanceerd promotiemiddel in de vorm van een T - om de voormalige wolstad 'op de kaart te zetten'.

Onze huidige stadsdichter, Anton Dautzenberg, heeft een twintigtal gedichten gemaakt, bestaande uit lettercomposities van die T, volgens de klassieke regels der dichtkunst, met jamben, hexameters en kwatrijnen, die hij voorlegt aan kunstenaars van allerlei pluimage die hierop vanuit hun discipline kunnen reageren. Jan had een bijzonder originele adaptie gemaakt: met gebruikmaking van het door hem geliefde materiaal verenbandstaal, had hij een omgekeerde T vervaardigd in de vorm van een boksbal.

Opening word June 26, 2021 - GARAGE 824 The Hague
initiative of Baracca

Dear attendees, dear Jan,

What fascinated me when Jan asked me to tell you something before his opening here is: what drives an artist to invent, construct and then launch a Mars Rover - analogous to the Land Rover - in a small garage box at the farthest end edge of our residential city? Then there must be an unstoppable need to push boundaries, to reach for the unattainable, the higher, the vista. Just as Galileo Galilei, the Italian physicist, astronomer, mathematician and philosopher at the time improved the Dutch binoculars with cut glass by Murano, in order to direct his view from the Campanile on Saint Marco Square in Venice to a horizon beyond the terrestrial one, to the moon and then to describe the observed - what would turn out to be an explosive discourse that shook the Vatican to its foundations.

Now I know Jan as an extremely versatile, idiosyncratic, contrarian, groundbreaking and passionate artist and art organizer, who sees every obstacle and every setback as a challenge and reason to tackle it with even more verve than as a blockage. From that perspective, his 'Mars Rover' doesn't surprise me either. Because of this talk, I wanted to take a look at the vehicle for scouring the Red Planet live and went to Jan's brand new studio in a shed in a town near Tilburg, Loon op Zand. A spacious place, packed with numerous materials, a lot of glass and steel, but also with beautiful models of installations, whether or not they have been carried out on a large scale. A 'punching bag', an inverted T, from Tilburg is currently prominently displayed – inspired by a promotional tool in the shape of a T, launched at least a decade ago by an - undoubtedly expensive - advertising agency - to 'put the former wool city on the map'.

Our current city poet, Anton Dautzenberg, has written about twenty poems, consisting of letter compositions of that T, according to the classical rules of poetry, with iambs, hexameters and quatrains, which he presents to artists of all kinds who can respond to this from their discipline. Jan had made a very original adaptation: using the spring steel material he loved, he had made an inverted T in the shape of a punching bag. A real boxer has tackled this T, has started fighting with it, in a metaphorical sense with the municipality and other - I quote - 'administrative proletarians', because they deserved a punch. In Contro di Boxe, this performance was called. The skatehall in Tilburg's

Een echte bokser heeft deze T onderhanden genomen, is ermee in gevecht gaan, in overdrachtelijke zin met de gemeente en andere – ik citeer – ‘bestuurlijke proleten’, omdat die wel een stootje verdienden, In Contro di Boxe, heette deze performance. De skatehall in de Tilburgse spoorzone bood het ideale decor voor deze tegendraadse, anarchistische performance.

Hier, in deze garagebox, hangt in zekere zin zo’n zelfde, non-conformistische, zo niet anarchistische sfeer... Dát zijn de plekken die Jan Doms koestert en omarmt, juist daar voert hij zijn spectaculaire en provocerende performances uit of toont er zijn werk.

Terug naar de Mars Rover, die bezit heeft genomen van deze garagebox. Het voertuig is typerend voor het veelomvattende oeuvre van Doms, die zich behalve als beeldend kunstenaar, zowel op twee- als driedimensionaal vlak, op klein en monumentaal formaat, tevens als performer, architect, ontwerper en wat al niet manifesteert. Het vehikel is zowel in materiaal, Doms werkt bij voorkeur met glas en staal, als inhoudelijk exemplarisch voor zijn oeuvre en draagt onmiskenbaar zijn signatuur.

Heel vaak gaat het in dat oeuvre over dynamiek, in beweging zetten, grenzen aftasten of juist over het markeren van de geschiedenis van een plek. En dat bij voorkeur op onverwachte plekken, of dat nu een in verval geraakt voorheen koninklijk station is in Sofia, een door een aardbeving verwoest, maar nooit hersteld stadsdeel in Armenië, Mushtopia in Gyumri, of een industriële loods of fabriekshal in Tilburg – waar de installatie Aircraft IV, een houten vliegtuig met een spanwijdte van maar liefst 9 meter als ik het goed heb onthouden, in de ruimte zweefde. Maar ook Wagon is zo’n voorbeeld, een wagon van glas en staal op wielen en rails, die lange tijd in de patio van mijn galerie in Tilburg heeft gestaan maar nu een vaste standplaats heeft gevonden in de collectie de Verbeke Foundation bij Antwerpen.

Of, om dichter ‘bij huis’ te blijven, op steenworp afstand van hier, voor de Biënnale Kijkduin de installatie ‘Wilde Vaart’, tussen het helmgras met uitzicht op zee, een poëtische ruimtelijke vertelling in de vorm van een schip, vervaardigd van glas en staal, waarvan de glazen platen tinkelden in de wind.

Altijd doen zijn installaties een beroep op de verbeelding van de beschouwer.

Ik wil besluiten met een treffend citaat van architect Jacq. De Brouwer, uit het voorwoord van het boek Avontuur Sculptuur Architectuur dat een paar jaar geleden is verschenen, een aanrader als u een indruk wilt krijgen van de breedte en diepte van het oeuvre van Jan Doms:

De werken van Jan Doms zijn van een visuele en ideële schoonheid. Op het materiële vlak zijn het geslaagde syntheses van gebruik, techniek en esthetiek. Op het ideële vlak vormen ze een belangrijke bijdrage aan de beeldende kunst en de discussie daarover. Het handschrift van Jan Doms is tegelijkertijd bescheiden en groots. Het is van een integere en waardige creativiteit.

Ingrid Luycks, kunsthistoricus en galeriehouder

railway zone provided the ideal backdrop for this unruly, anarchistic performance.

Here, in this garage, there is in a certain sense the same non-conformist, if not anarchist atmosphere... Those are the places that Jan Doms cherishes and embraces, it is precisely there that he performs his spectacular and provocative performances or shows his work.

Back to the Mars Rover, which has taken possession of this garage box. The vehicle is typical of Doms' comprehensive oeuvre, who not only manifests himself as a visual artist, both on a two- and three-dimensional level, on a small and monumental scale, but also as a performer, architect, designer and whatnot. The vehicle is both material, Doms prefers to work with glass and steel, and exemplary of content for his oeuvre and bears his unmistakable signature.

Very often this oeuvre is about dynamics, setting things in motion, exploring boundaries or just marking the history of a place. And preferably in unexpected places, be it a decaying former royal station in Sofia, an earthquake-destroyed but never recovered district in Armenia, Mushtopia in Gyumri, or an industrial warehouse or factory in Tilburg – where the installation Aircraft IV, a wooden plane with a wingspan of no less than 9 meters if I remember correctly, was floating in space. But Wagon is also such an example, a wagon made of glass and steel on wheels and rails, which stood in the patio of my gallery in Tilburg for a long time, but has now found a permanent place in the collection of the Verbeke Foundation near Antwerp.

Or, to stay closer 'to home', a stone's throw from here, for the Biennale Kijkduin the installation 'Wilde Vaart', between the marram grass with a view of the sea, a poetic spatial narrative in the form of a ship, made of glass and steel, the glass plates of which tinkled in the wind.

His installations always appeal to the viewer's imagination.

I would like to conclude with a striking quote from architect Jacq. De Brouwer, from the foreword to the book Avontuur Sculptuur Architectuur that was published a few years ago, is recommended if you want to get an impression of the breadth and depth of Jan Doms' oeuvre:

The works of Jan Doms have a visual and idealistic beauty. On the material level, they are successful syntheses of use, technique and aesthetics. On the ideal level, they make an important contribution to the visual arts and the discussion about it. Jan Doms' handwriting is modest and grand at the same time. It is of an honest and dignified creativity.

Ingrid Luycks, art historian and gallery owner